

Rysk roulette: Med sikte på Ukraina

En empiri- och teoridrivna fallstudie om orsakerna till ryska
invasionen av Ukraina

Abstract

The purpose of the essay is to investigate the reasons for Russia's invasion of Ukraine in 2022 by adopting a defensive and offensive realist perspective. Hypothetical explanations for the invasion such as balancing of threats are operationalized based on offensive defense policy, geographical proximity and military capability, while expansion of power is interpreted as challenging the status quo regardless of security threats. Based on these variables, the empirical material, consisting of news articles, books, academic articles, websites and policy statements, is read, interpreted and categorized in a so-called content analysis. The result of the analysis indicates that Russia may have invaded Ukraine to balance against NATO- and EU-enlargement, as well as against increased nationalism in Ukraine. It also suggests, in part, that Ukraine may have been invaded by Russia because of power ambitions. Against this background, the results support the hypothesized connection between balancing of threats and power expansion, on the one hand, and the Russian invasion of Ukraine, on the other.

Keywords: Russian invasion of Ukraine, Offensive realism, Defensive realism, Balancing of threat, Expansion of power, Mearsheimer, NATO-enlargement, EU-enlargement, Nationalism

Word count: 9288

Abstract

Syftet med uppsatsen är att undersöka orsakerna till Rysslands invasion av Ukraina 2022 genom att anlägga ett defensiv och offensiv realistiskt perspektiv. Hypotetiska förklaringar till invasionen såsom balansering av hot operationaliseras baserat på offensiv försvarspolitik, geografiskt närhet och militär förmåga, samtidigt som maktutvidgning tolkas som att utmana status-quo oavsett säkerhetshot. Utifrån dessa variabler läses, tolkas och kategoriseras det empiriska materialet, bestående av nyhetsartiklar, böcker, akademiska artiklar, webbplatser och policyuttalanden, i en så kallad innehållsanalys. Resultatet av analysen indikerar att Ryssland kan ha invaderat Ukraina för att balansera mot NATO- och EU-utvidgning, samt mot ökad nationalism i Ukraina. Det antyder också, delvis, att Ukraina kan ha invaderats av Ryssland på grund av maktambitioner. Mot bakgrund av detta stödjer resultatet det hypotiserade sambandet mellan balansering av hot och maktutvidgning, å ena sidan, och ryska invasionen av Ukraina, å den andra.

Nyckelord: Ryska invasionen av Ukraina, Offensiv realism, Defensiv realism, Balansering av hot, Maktutvidgning, Mearsheimer, NATO-utvidgning, EU-utvidgning, Nationalism
Antal ord: 9288

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Problemformulering	1
1.2	Syfte & frågeställning.....	1
1.3	Avgränsning av ämne	2
1.4	Disposition.....	2
2	Bakgrund.....	3
3	Litteraturoversikt	4
3.1	Mearsheimers ståndpunkt om Ukrainakrisen.....	4
4	Teori & operationalisering	6
4.1	Teorier på individnivå	6
4.2	Neorealism.....	7
4.3	Defensiv realism	7
4.4	Offensiv realism	8
4.5	Operationalisering.....	8
5	Metod & material.....	10
5.1	Forskningsdesign	10
5.1.1	Metodologiska överväganden.....	10
5.2	Innehålls- & motivanalys.....	11
5.3	Material	11
5.4	Avgränsning	12
6	Resultat & analys.....	14
6.1	Det postsovjetiska Ryssland, väst och NATO	14
6.2	Euromajdan, Krimkrisen och Donbasskriget 2014.....	16
6.3	Upptäckning av rysk-ukrainska konflikten	17
6.4	Efterinvasionen av Ukraina	19
7	Sammanfattning.....	21
8	Slutsats	24
9	Referenser.....	26

1 Inledning

Den 22 februari 2014 avsattes Ukrainas dåvarande president, Viktor Janukovitj, och ersattes med ett nytt ledarskap installerad av den västvänliga oppositionen (Globalis, 2022). Som svar på statskuppen beslutade invånarna på Krim att ansluta sig till Ryssland, i en folkomröstning bevakad av ryska ockupationsstyrkor (Globalis, 2022; Goldberg, 2014). I de östra delarna av Ukraina utbröt hårda strider om kontroll över oblasterna Donetsk och Luhansk, mellan ryska proxystyrkor på ena sidan och ukrainska styrkor på den andra (Globalis, 2022). Konflikten, som hade pågått i drygt åtta år, trappades upp i början av 2022 då Ryssland anklagade Ukraina för att begå folkmord på ryskspråkiga i Donbass. Hundratusentals ryska soldater omgrupperades till positioner vid gränsen mot Ukraina i vad Ryssland hade benämnt en "militärövning" (Globalis, 2022). I gryningen den 24 februari inledde Ryssland en invasion av Ukraina. Invasionen föregick av Vladimir Putins avisering att "demilitarisera" och "avnazifiera" den ukrainska regimen i en så kallad "militär specialoperation" (Troianovski, 2022).

1.1 Problemformulering

Invasionen av Ukraina markerar ett nytt kapitel i internationell politik, och är en aktuell händelse som behöver följas upp av en vetenskaplig studie. Dessutom är det viktigt att studier om invasionen avhandlas för att grundligt undersöka varför Ukraina invaderades så att något liknande aldrig inträffar igen. Det har dock inte gått mycket tid sedan invasionen ägde rum, så en sådan studie har ännu inte blivit publicerad, vilket är en betydande lucka i den akademiska litteraturen. Emellertid finns det teorier om krig och dess orsaker som denna studie kan ta del av för att förklara invasionen. Litteraturen är däremot splittrad i frågan om krigets orsaker, mellan olika konkurrerande teorier på olika nivåer (Hough, 2004; Hudson, 2014; Levy & Thompson, 2010). Det finns därmed ingen enskild förklaring till krigets orsaker trots decennier av konfliktforskning. Således behöver en studie om de olika förklaringarna avhandlas i syfte att förstå hur väpnade konflikter kan uppstå och förebyggas.

1.2 Syfte & frågeställning

Som nämnts har den ryska invasionen av Ukraina fortfarande inte fått fäste inom statsvetenskapen. Därför kommer denna studie att undersöka dess orsaker för att

fylla detta gap. Generellt krävs det också mer forskning om krigets orsaker för att förhindra nya krig. Orsakerna till varför Ryssland invaderade Ukraina aktualiserar olika teorier om varför krig uppstår. I tidigare studier om väpnade konflikter har de analyserats utifrån teorier på olika nivåer. Det råder dock oenighet om vilken teori som kan förklara bäst. Därmed syftar studien också till att pröva tidigare teorier om krig för att se vilka som har bäst förklaringskraft. Följaktligen kommer ett teoretiskt perspektiv att anläggas för att besvara den redan antydda frågan: ”Varför invaderades Ukraina av Ryssland?”.

1.3 Avgränsning av ämne

Denna studie innefattar avgränsningar i ett par viktiga avseenden. För det första undersöker den bara ryska invasionen av Ukraina 2022. Detta innebär att studien varken kommer att ta hänsyn till invasioner av andra stater utförda av Ryssland, eller invasioner av Ukraina utförda av andra stater. För det andra undersöker den endast orsakerna till invasionen av Ukraina 2022. Studien kommer visserligen att undersöka tidigare händelser, men bara för att förstå de bakomliggande orsakerna till invasionen.

1.4 Disposition

Hittillsvarande avsnitt har presenterat uppsatsens problemformulering, syfte och frågeställning. Det kommer nu kort redogöra för uppsatsens struktur. Nästa avsnitt ”Bakgrund” beskriver kortfattat viktiga och historiska händelser som har lett fram till invasionen av Ukraina. Efterföljande avsnitt ”Litteraturoversikt” syftar till att ge en översiktlig bild av det aktuella forskningsläget genom att presentera olika artiklar om kriget i Ukraina. Det avsnittet följs av ”Teori & operationalisering” som behandlar de centrala idéerna kring defensiv och offensiv realism, men också definitioner av viktiga teoretiska begrepp, översatta till operationella indikatorer. Uppsatsens femte avsnitt ”Metod” beskriver det metodologiska tillvägagångssättet för analysen och det insamlade materialet. Det sjätte avsnittet ”Resultat & analys” analyserar uppsatsens resultat med utgångspunkt i uppsatsens teoretiska ramverk. Uppsatsens näst sista avsnitt ”Sammanfattning” avser att summera de viktigaste aspekterna av analys- och resultatdelen. Det sista avsnittet ”Slutsats” diskuterar hur resultatet förhåller sig till hypoteserna, teorin och den frågeställning som tagits upp, samt ger förslag på ytterligare forskning.

2 Bakgrund

Efter sovjetunionens upplösning 1991 har Ukraina successivt närmat sig väst och Europeiska Unionen (EU). Detta har främst varit ett resultat av landets partnerskap och frihandelsavtal med EU. År 2013 slöts ett associeringsavtal mellan parterna, vilket i praktiken skulle göra Ukraina mindre ekonomiskt beroende av Ryssland. Samarbetsavtalet ratificerades dock aldrig, eftersom den ukrainska presidenten, Viktor Janukovitj, inte ville distansera sig från Ryssland. I stället undertecknade Janukovitj ett avtal med sin ryske kollega, president Vladimir Putin (Globalis, 2022).

Detta avtal med Putin utlöste ett folkligt missnöje i Ukraina. I februari 2014 gick EU-anhängare ut på gatorna i huvudstaden Kiev för att protestera mot beslutet, samt mot korruption och vanstyre inom regimen. Våldsamma sammandrabbningar uppstod mellan demonstranter och kravallpolis, som dödade över hundra personer och skadade hundratals fler. Presidenten avsattes då under kuppliknande former och fick fly landet med hjälp av FSB, Ryska federationens federala säkerhetstjänst. Den gamla presidenten ersattes med ett nytt ledarskap, installerad av den västvänliga oppositionen, och nya förhandlingar initierades med EU (Globalis, 2022).

Efter maktskiftet stärktes slitningarna mellan ryska och ukrainska grupper, framför allt i de ryskdominerade östra och södra delarna av landet. I protest mot "juntan i Kiev" ockuperade ryska styrkor Krim, en halvö Ryssland fruktade skulle vara värd för en NATO-flottbas. En pro-rysk utbrytarregering förklarade Krim självständig från Ukraina, samt utlyste en folkomröstning om att tillhöra Ryssland (Goldberg, 2014). Majoriteten av deltagarna röstade ja, vilket följdes av Rysslands annektering av Krim den 16 mars 2014 (Globalis, 2022).

Som ett resultat av Krimkrisen uppstod en liknande situation i Luhansk och Donetsk oblast, där ryska utbrytargrupper, sannolikt med militärt stöd av Ryssland, tog kontroll över flertalet offentliga byggnader för att bryta sig loss från Ukraina. De proryska rebellerna konfronterades av ukrainsk militär, men också paramilitär, i huvudsak nationalistiska frivilliggrupper, i ett försök att återerövra territorierna. Detta ledde till ett inbördeskrig i Donbass, vilket har orsakat stora förluster på båda sidor sedan våren 2014 (Globalis, 2022).

I början av 2022 hade konflikten trappats upp mellan Ukraina och Ryssland. Den ryska presidenten anklagade Ukraina för att begå folkmord på ryskspråkiga i Donbass, medan hundratals ryska soldater omgrupperades till positioner vid gränsen mot Ukraina. Joe Biden, USA:s president, sade att en rysk invasion av Ukraina var nära förestående, uppgifter som tillbakavisades av Ryssland (Globalis, 2022). Sedan hände det: Ryssland inledde en invasion av Ukraina i gryningen den 24 februari 2022. Invasionen följde kort efter Putins avisering att "demilitarisera" och "avnazifiera" den ukrainska regimen i en s.k. "militär specialoperation" (Troianovski, 2022).

3 Litteraturoversikt

Som framgår av det inledande avsnittet är forskningen om invasionen förknippad med vissa begränsningar. Kortare artiklar om ämnet har publicerats i vetenskapliga journaler och periodiska skrifter, men ingen belyser några potentiella förklaringar till invasionen. Några av artiklarna tar upp effekterna av Rysslands invasionskrig mot Ukraina på den internationella förlagsbranschen (Publishers Weekly, 2022), och att världen inte lyssnade på USA:s varningar om att en rysk attack var nära förestående p.g.a. tidigare felaktiga underrättelser (Parakilas, 2022). Andra artiklar har diskuterat medias roll i den ryska invasionen av Ukraina (Bowman, 2022), skillnader i FN:s krishantering av Ukraina och Myanmar (Theresa, 2022), och valet mellan diktatur eller liberal demokrati för att hjälpa Ukraina med att ta emot flyktingar (Connelly et al, 2022).

Därutöver har publikationer gjorts om krisen i Ukraina som började 2014, även om knappt någon lyckats presentera några förklaringar till den. En artikel skildrar vattensäkerheten i Donbass och Krim, men också de inblandade aktörernas folkrättsliga skyldigheter (Pertile & Faccio, 2022), medan en annan beskriver kriget i Ukraina som en rivalitet på flera nivåer (Lakomy, 2016). En tredje artikel tittar på populistiska element i diskursiva och formella strategier av Vladimir Putin för att rättfärdiga och skapa en viss form av konflikt (Tipaldou & Casula, 2018). Den enda artikeln som redogör för orsakerna till Ukrainakrisen är skriven av realisten John Mearsheimer och heter "Why the Ukraine crisis is the West's fault: The Liberal Delusions That Provoked Putin" (2014). Enligt honom kan annekteringen av Krim 2014 förklaras mot bakgrund av NATO:s och EU:s utvidgning österut, snarare än av rysk aggression motiverat av en långvarig strävan att återuppliva Sovjetunionen – vilket är den rådande uppfattningen i väst (Mearsheimer, 2014, s. 77).

3.1 Mearsheimers ståndpunkt om Ukrainakrisen

Sedan Sovjetunionens sönderfall har ryska ledare motsatt sig NATO:s utvidgning och klargjort att Ryssland inte tänker stå passivt bredvid medan deras strategiskt, viktigaste granne går med i en militärallians som under kalla kriget var dödsfiende med Moskva (Mearsheimer, 2014, s. 77). Detta antog ryska ledare att västerländska diplomater skulle förstå, men på 90-talet började Clintonadministrationen driva på för utvidgning av NATO (Mearsheimer, 2014, s. 79). I två separata omgångar av utvidgningen, 1999 och 2004, omfattades tio öststater: Tjeckien, Ungern och Polen; Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Rumänien, Slovakien, och Slovenien. Vid ett toppmöte 2008 i Bukarest föreslog alliansen att flytta NATO:s gräns längre österut genom att bevilja fler stater medlemskap, i huvudsak Georgien och Ukraina. Då

uppgav Rysslands dåvarande vice utrikesminister Alexander Grushko och president Vladimir Putin att deras medlemskap i alliansen skulle få allvarliga konsekvenser för den europeiska säkerhetsordningen, samt utgöra ett direkt hot mot Ryssland (Mearsheimer, 2014, s. 79).

Enligt Mearsheimer har även EU marscherat österut. I maj 2008 lanserades ett program, inom ramen för det östliga partnerskapet, som är avsedd att främja välstånd i länder som Ukraina och integrera dem i EU:s ekonomi. I och med detta har EU anklagats av Ryssland för att utöka sin intressesfär till Östeuropa, vilket ses som en bulvan för NATO:s expansion (Mearsheimer, 2014, s. 79). Förutom NATO- och EU-utvidgning har ett tredje verktyg för att skala bort Kiev från Moskva varit västvärldens ansträngningar att främja demokrati i Ukraina, främst via finansiering av provästerländska individer och organisationer. Till exempel har den amerikanska donationsfonden NED (National Endowment for Democracy) arbetat med att stötta oppositionen som var ansvarig för Janukovitj fall (Mearsheimer, 2014, ss. 79-80).

Den nya regeringen i Ukraina, rekommenderad av USA:s ställföreträdande statssekreterare för europeiska och eurasiska frågor, var västvänlig och antirysk. (Mearsheimer, 2014, ss. 80-81). Det är ännu inte klart hur mycket ansvar som kan läggas på USA, men det är tydligt att Washington stöttade kuppen (Mearsheimer, 2014, s. 80). Således var det dags för Putin att agera mot Ukraina och västvärlden. Strax efter den 22 februari intog Ryska styrkor Krim, en halvö Putin fruktade skulle vara värd för en NATO-flottbas (Mearsheimer, 2014, ss. 77 & 81). Därefter satte Putin massiv press på den nya regeringen i Kiev och arbetade för att förstöra Ukraina som en fungerade stat tills regimen övergav alla ansträngningar att ansluta sig till väst. För detta ändamål har de ryska separatisterna i östra Ukraina tagit emot rådgivare, vapen och diplomatiskt stöd, medan en stor armé samlats på gränsen till Ukraina för att invadera om regeringen slår ner mot upproret (Mearsheimer, 2014, s. 82).

Putins agerande i Ukraina bygger på grundläggande geopolitik: Stormakter är alltid känsliga för potentiella hot i deras närområde. Ryssland har tänkt och agerat enligt realistiska diktat, precis som USA skulle ha gjort om Kanada eller Mexiko hade bildat en militärallians med Kina (Mearsheimer, 2014, s. 82). USA har inte riktigt förstått att realpolitik utgör normen i internationell politik. I stället har USA hållit fast vid liberala idéer om internationell politik, vilket omedvetet provocerat fram krisen i Ukraina (Mearsheimer, 2014, s. 84). Följaktligen var ockupationen av Krim inte motiverat av en strävan att återuppliva Sovjetunionen genom att utvidga Rysslands gränser. Ryssland har inte agerat offensivt, utan defensivt (Mearsheimer, 2014, s. 85).

4 Teori & operationalisering

Rysslands invasion av Ukraina föregick av ett utrikespolitiskt beslut som enklast kan förklaras utifrån teorier om utrikespolitiskt beslutsfattande. Således kommer detta avsnitt att redogöra för några av de vanligaste i utrikes- och säkerhetspolitisk analys.

4.1 Teorier på individnivå

Den första är en kognitiv teori, analogisk kartläggning, som menar att individer fattar beslut baserat på tidigare händelser, antingen som de själva har upplevt och bär med sig, eller inte själva har upplevt, men är en del av det kollektiva minnet (Dyson & Preston, 2006, ss. 266-267; MacDonald, 2012, s. 38). På det här sättet konstrueras och definieras motstridiga identiteter, som att vara offer eller förövare, vilket bl.a. kan påverka det politiska beslutsfattandet (MacDonald, 2012, s. 39). Till exempel är det troligt att George Bushs beslut att militärt intervensera i Afghanistan var motiverat av en rädsla att Al-Qaida skulle bli en lika tuff motståndare som Hitler blev efter 1933 (MacDonald, 2012, s. 40).

En annan teori, prospektteori, menar att känslor och människans förmåga att ta risker påverkar beslutsfattandet. Detta bygger på antagandet att människor tar större risker ju mer de förlorar, i hopp om att ta igen det de har förlorat. I global politik där en ledare har ådragit sig olika förluster, blir han eller hon mer riskvillig. En ledare som t.ex. befinner sig på randen till en konflikt med ett annat land är mer benägen att ta risken att gå ut i krig för att på något sätt återupprätta det han eller hon har förlorat vare sig det är anseende eller makt (Hudson, 2014, s. 50).

Beslutsfattandet påverkas också av kroppen och mental hälsa. Det vill säga om någon har en psykisk eller fysisk sjukdom kan det påverka deras förmåga att fatta bra beslut. Detta illustreras av exemplet med Saddam Hussein, som led av psykisk ohälsa och narcissism, vilket påverkade hans beslutsfattande till den grad att det som var bra för honom definierades som Iraks nationella intresse. Det uppskattas att cirka 13 % av världens ledare har uttryckt denna egenskap, en besatthet av makt och kontroll (Hudson, 2014, ss. 50-51).

En annan faktor som kan påverka beslutsfattandet är den sociala kontext som personer befinner sig i. Detta avser deltagandet av motståndare som inte håller med eller motsätter sig ett beslut. I sådana situationer kan det vara obehagligt att ha en annan åsikt och därför är det viktigt att anpassa sig. Detta inkluderar också den tid det tar att samla in underrättelser, analysera och fatta beslut, framför allt i akuta situationer. Den enskilda beslutsfattaren påverkas också av sådant som påverkar

anseendet, till exempel politiska bakslag eller skandaler på hemmaplan (Hudson, 2014, ss. 53-55).

4.2 Neorealism

Information om personer med beslutsfattande uppgifter för att analysera invasionen på individnivå är för närvarande begränsad, vilket gör att ovanstående teorier inte kan tillämpas i någon större utsträckning. Det empiriska materialet kan däremot analyseras utifrån teorier på systemnivå, speciellt då invasionen utgör en del av en internationell konflikt (Fjelde, 2017, s. 89; Hough, 2004, s. 2). En tidigare refererad artikel publicerad av Mearsheimer (2014) intygar att krisen i Ukraina kan tolkas utifrån ett neorealistiskt perspektiv, vilket även ger en viss uppfattning om varför Ukraina har invaderats av Ryssland. Inspirerad av den realistiska skolbildningen hävdar neorealismen att staters uppträdande i internationell politik är en direkt följd av det internationella systemets anarkiska struktur (Levy & Thompson, 2010, s. 32). Neorealism delas in i offensiv realism som menar att stater aktivt försöker utöka sin makt, och defensiv realism som menar att stater i stället är säkerhetsmaximerare (Dunne & Shmidt, 2017, s. 108). Enligt Mearsheimer (2014, s. 85) kunde Rysslands handlingar i Ukraina 2014 ses som defensiva snarare än offensiva. Denna studie bygger vidare på detta resonemang genom att analysera om Ryssland har agerat defensivt eller offensivt i samband med invasionen av Ukraina med utgångspunkt i defensiv och offensiv realism.

4.3 Defensiv realism

Defensiva realister hävdar att krig inte uppstår på grund av det anarkiska systemet eller för att det finns säkerhetssökande stater. I stället uppstår krig då stater känner att deras intressen hotas av andra stater. Enligt *The Balance of threat*, teoretiserad av Stephen M. Walt, utgör stater en motvikt mot det som hotar deras intressen, snarare än mot den starkaste makten i systemet (Levy & Thompson, 2010, s. 34). Denna teori föreslår att det geografiska avståndet mellan stater kan utgöra ett hot, vilket ökar ju närmare staterna ligger varandra. Ytterligare en faktor som anses kunna utgöra ett hot mot staters intressen, och deras säkerhet, är militär förmåga uppvisad av andra stater. Detta resulterar i en konkurrens om makt och säkerhet, vilket banar väg för krig och konflikter. Konkurrensen om makt och risken för krig minskar dock ifall militär teknologi främjar försvaret och stater är mer avlägsna från varandra. Därför är det viktigt hur stater signalerar sina avsikter och hur dessa uppfattas av andra. Till exempel kan stater signalera sina fientliga avsikter till sina motståndare genom att driva en mer offensiv försvarspolitik, vilket leder till ökad risk för krig (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). För att förklara varför stater ibland är aggressiva kompletterar defensiva realister strukturella variabler på

systemnivå med inhemska variabler, till exempel illvilliga ledare, fientliga regimer och beslutsfattande patologier. Defensiva realister är av den uppfattningen att krig inte uppstår i en värld av stater som enbart strävar efter säkerhet, i avsaknad av inhemska framkallade revisionistiska mål eller extrema missuppfattningar om yttre hot (Levy & Thompson, 2010, s. 35).

Som sammanfattning kan sägas att stater går i krig med andra stater för att utgöra en motvikt mot säkerhetshot, karaktäriserat av andras geografiska närhet, offensiva försvarspolitik, militära förmåga och/eller inhemska variabler, däribland illvilliga ledare, fientliga regimer och beslutsfattande patologier. I och med detta kan följande hypotes formuleras: Ryssland invaderade Ukraina eftersom Ukraina utgjorde ett hot mot Rysslands säkerhet/intressen.

4.4 Offensiv realism

Offensiva realister menar att osäkerhet, föranledd av värsta tänkbara analyser p.g.a. det anarkiska systemet, skapar grogrund för konflikter. Det internationella systemet förutsätter att stater, även de mest status quo-orienterade, antar aggressiva strategier för att uppnå säkerhet och överlevnad, vilket inte sällan leder till krig (Levy & Thompson, 2010, ss. 35-36). Denna uppfattning hävdar att varje stat eftersträvar hegemoni för att upprätthålla sin säkerhet. Å andra sidan är ingen stat kapabel att skapa global hegemoni, särskilt med tanke på svårigheterna att projicera makten över haven. Således är ledande stater främst intresserade av att hävda hegemoniskt inflytande inom sin egen region. Däremot kan inte stater garantera för sina egna säkerhet utan att andra stater känner sig hotade. Detta beror på att offensiva vapen inte kan skiljas från defensiva vapen, då vapensystem kan tjäna flera syften. Därtill kan det vara svårt att skilja på aggressiva och mer defensiva avsikter, till följd av den osäkerhet som finns i systemet, vilket framkallar en tendens till värsta tänkbara analyser mot både motståndares vapensystem och avsikter (Levy & Thompson, 2010, ss. 36-37). På grund av detta uppstår ett säkerhetsdilemma, i betydelsen att stater svarar med militär upprustning när andra rustar upp, vilket leder till ökad risk för väpnad konflikt (Fjelde, 2017, s. 89; Levy & Thompson, 2010, ss. 36-37).

Sammanfattningsvis hävdar offensiva realister att det anarkiska systemet uppmuntrar stater att utöka sin relativa maktposition, inte sällan på bekostnad av andra staters säkerhet, vilket skapar ett säkerhetsdilemma som leder till ökad risk för väpnad konflikt. Med tanke på detta kan följande hypotes formuleras: Orsaken till att Ryssland invaderade Ukraina är rysk maktutvidgning för att uppnå säkerhet och överlevnad.

4.5 Operationalisering

I syfte att maximera validiteten definieras relevanta variabler med utgångspunkt i litteraturen. De oberoende och beroende variablerna som kommer att vara viktiga för denna studie definieras och operationaliseras utifrån teorierna ovan – defensiv och offensiv realism. Detta eftersom teorierna ligger till grund för studiens analys och slutsatser.

Det som analysen ska förklara är den beroende variabeln, vilket utgörs av invasionen av Ukraina den 24 februari 2022, dagen då ryska styrkor gick in i Ukraina efter Putins avisering att genomföra en ”militär specialoperation”. Då det redan framgår av sammanhanget vad invasionen av Ukraina syftar på behöver den ingen vidare precisering.

Analysens oberoende variabel består av faktorer som hypotetiskt kan förklara invasionen av Ukraina. Som framgått av de realistiska teorierna kan det antingen vara maktutvidgning eller balansering. Det är dock svårt att reda ut vad de olika begreppen syftar på utan att slå upp deras teoretiska förklaringar. Enligt offensiva realister är maktutvidgning att stater antar aggressiva strategier i syfte att uppnå säkerhet och överlevnad, vilket utmanar den rådande ordningen, status-quo. Den defensiva realistiska uppfattningen av balansering är att stater utgör en motvikt mot det som hotar deras intressen eller säkerhet, till exempel (offensiv) försvarspolitik, geografiskt närhet, militär förmåga och/eller inhemska variabler (fientliga regimer, illvilliga ledare och beslutsfattande patologier) (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-36).

Därför är balansering, analysens förklaringsvariabel, att Ryssland utgör en motvikt mot det som hotar landets intressen eller säkerhet, vilket operationaliseras på basis av (offensiv) försvarspolitik, geografiskt avstånd, militär förmåga och/eller tidigare nämnda inhemska variabler. Ett beslut fattas dock att inhemska variabler inte kvalificeras för att ingå i analysen, eftersom dessa kan påverka den önskade kontrasten mellan offensiv och defensiv realism, samt bygger på information om individuella beslutsfattare som inte är tillgängliga i dagsläget. Den andra variabeln, maktutvidgning, är vad Ryssland strävar efter för att uppnå säkerhet/överlevnad, vilket tolkas i analysen som ett ryskt försök att utmana status-quo, oberoende av (ovan nämnda) säkerhetshot.

De två teorierna, defensiv och offensiv realism, indikerar att dessa variabler utgör någon slags kausalt samband (Levy & Thompson, 2010, s. 35). Således syftar studien till att undersöka *varför* den oberoende variabeln påverkar den beroende variabeln, snarare än att bara undersöka *hurvida* den oberoende variabeln påverkar den beroende variabeln (Esaiasson et al, 2017, s. 67).

5 Metod & material

Det här avsnittet beskriver det metodologiska tillvägagångssättet för analysen och dess överväganden, såväl som materialet som har samlats in och avgränsningar vad gäller tidsperiod.

5.1 Forskningsdesign

Denna studie är utformad som en fallstudie då syftet är att undersöka ett enda fall: Rysslands invasion av Ukraina. Den valda metoden anses vara mycket lämplig för att kunna studera fallet ”på djupet” (Badersten & Gustavsson, 2015, s. 109). Syftet med studien kommer också vara förklarande på så vis att den undersöker orsakerna till ryska invasionen av Ukraina med hjälp av generella teorier. Detta indikerar att studien har en teorikonsumerande ambition då teorierna syftar till att förklara det isolerade fallet, snarare än att utveckla/formulera teorier (Esaiasson et al, 2017, ss. 42-43). Därmed är syftet att genomföra en s.k. disciplinerad konfigurativ fallstudie, baserat på allmänna satsar för att förklara det valda fallet (Bennett, 2015, s. 209). Denna studie har alltså inte ett specifikt mål att generalisera sina resultat till andra fall, utan använder generaliseringar på det specifika fallet för att belysa det (Lijphart, 1971, s. 692).

Dock är resultaten av studien ändå möjliga att generalisera. Detta genom att implementera en undersökning av ett fall som kan testa teorins förklaringskraft (Badersten & Gustavsson, 2015, ss. 109-110). Det framgår av tidigare avsnitt att invasionen är en del av ett internationellt krig som enklast förklaras med hjälp av ett neorealistiskt perspektiv. Följaktligen är det ett avgörande fall för teorin. Om ett sådant fall lämpar sig bättre för den aktuella teorin kan det beskrivas i termer av "mest sannolikt". I detta avseende anses fallet vara ett mycket bra exempel på vad teorin ska förklara. Om teorin inte lyckas förklara ens ett gynnsamt fall, förkastas teorins förmåga att förklara andra ogynnsamma fall (Badersten & Gustavsson, 2015, ss. 109-110). Eftersom neorealism är en teori som förväntas förklara varför Ryssland invaderade Ukraina, borde den också kunna säga något om andra mindre gynnsamma fall. Det omvända resonemanget gäller för ett "minst sannolikt" fall, valt för att förklara andra mer gynnsamma fall (Badersten & Gustavsson, 2015, ss. 109-110).

5.1.1 Metodologiska överväganden

En invändning mot fallstudie som metod är att det valda fallet skiljer sig från andra fall, vilket innebär att det inte går att generalisera baserat på en observation. Det ska dock lyftas att teorin som prövas av fallet inte är avsedd att förklara andra liknande fall, utan snarare fall med mindre gynnsamma förutsättningar för den teorin. En kritiker skulle vidare sagt att denna typ av metod inte är vetenskaplig, eftersom ingenting varierar. Med hänsyn till ett komparativt förklaringsresonemang är det viktigt att välja ut fall med variation för att möjliggöra avslag på det som inte verkar ha effekt på utfallet. Enligt detta resonemang kan det som påverkade inte förklaras genom att bara titta på en enskild observation. Denna studie är däremot avsedd att studera ett specifikt fall på djupet, så den kräver inte en variation av detta slag.

5.2 Innehålls- & motivanalys

Invasionen av Ukraina kommer att analyseras genom en kvalitativ textanalys då studien inte är baserad på flera analysenheter (Esaïasson et al, 2012, ss. 211). Detta är en metod som bygger på den positivistiska vetenskapliga principen att språket kan avbilda verkligheten. För att förstå det valda textmaterialet är analysen baserad på två teoretiska perspektiv – defensiv och offensiv realism. Följaktligen är detta en tvärteoretisk studie som använder teoretiska perspektiv som sitt centrala verktyg för att förstå Rysslands invasion av Ukraina. Då den empiriska analysen bygger på dessa teoretiska perspektiv, baserat på de operationella begrepp som tagits upp, möjliggör detta ett slags kodschema, eller en regeluppsättning för hur texterna ska klassificeras. Därför är studien genomförd som en kvalitativ innehållsanalys för att identifiera och klargöra viktigt innehåll genom att läsa, tolka och kategorisera det insamlade materialet (Esaïasson et al, 2012, ss. 211).

Denna studie har för avsikt att pröva en teori i form av hypoteser för att bestämma vilka kategorier som texterna sorteras efter. Detta föreslår att studien har ett deduktivt förhållningssätt, genom vilket texterna sorteras enligt ett förutbestämt kodschema, som inkluderar olika kategorier (Boréus & Khol, 2018, s. 50). Dessa kommer att utökas med fler kategorier efterhand ifall det empiriska textmaterialet skulle behöva fler kategoriindelningar. Således är denna studie också genomförd som en induktiv innehållsanalys, då texterna själva genererar teman och kategorier som används för att beskriva innehållet, utan att kategorier är förutbestämda (Boréus & Khol, 2018, s. 50).

Innehållsanalysen kompletteras med en motivanalys för att försöka förstå de olika anledningarna till att Ryssland invaderade Ukraina. Denna metod är avsedd att identifiera de mest sannolika orsakerna till de inblandade aktörernas handlingar, beslut och beteende. När slutresultatet redovisas i ljuset av de motiv som analyserats blir det möjligt att förstå de handlingar eller beslut som tagits av aktörerna (Esaïasson et al, 2017, s. 300).

5.3 Material

Det empiriska materialet som ligger till grund för studien är taget från en mängd olika sekundära källor, bestående av nyhetsartiklar, böcker, akademiska artiklar och webbplatser. Urvalet av materialet är baserat på att det innehåller all data som är relevant för undersökningen. Det syftar också till att ge en bredare förståelse av konflikten och Rysslands utrikespolitik. Dessa typer av källor tenderar dock att vara mindre trovärdiga än primära källor på grund av vad som kallas centralitet. Det vill säga ju närmare källan var det registrerade händelseförloppet, desto mer tillförlitlig blir den, jämfört med en källa som befunnit sig mer i bakgrunden (Esaiasson et al, 2017, s. 292). I och med detta har källornas kvalitet och trovärdighet varit en viktig faktor vid sökandet av relevant material. Därefter har ett kritiskt förhållningssätt antagits vid granskning av uppsatsmaterialet. Således har studien försökt bygga på de senast uppdaterade källorna, samt försökt hitta ursprungskälla till information som använts. I samtliga fall har en kvalitetsbedömning av källan gjorts och den visade sig vara god.

Materialet är också baserat på policyuttalanden av bland annat Tysklands förbundskansler Olaf Scholz. Dessa uttalanden utgör uppsatsens primärmaterial och har som mål att tydliggöra Rysslands utrikespolitik och invasion av Ukraina uppfattat av olika ledare i världen. Det har tagits i beaktning att informationen är publicerad av den tyska regeringen. Värdet av analysen ökar allteftersom att det publicerade materialet bygger på dokumenterade offentliga samtal och information som finns tillgänglig för granskning. Vad gäller analysen är den teoretiska ansatsen huvudsakligen baserad på *Causes of War* av Jack S. Levy, och William R. Thompson.

Databaser och sökmotorer såsom LubCat, Google och Google-scholar har varit till stor hjälp för att samla in materialet. Detta med hjälp av sökord som "Ukraine war", "Ukraine invasion", "Ukraine Donbass", "Ukraine Crimea", "Ukraine military policy", "Ukraine defence policy", "Ukraine provoking Russia", "Russian expansionism", "Alexander Grushko about Nato", "NATO-enlargment" "European union enlargement", "EU expansion" etc.

5.4 Avgränsning

På grund av uppsatsens tids- och utrymmesbegränsningar kommer det att bli svårt och kanske omöjligt att heltäckande studera Rysslands utrikespolitik gentemot Ukraina. Därför kommer läsaren i uppsatsen att notera delbeskrivningar av den ryska utrikespolitiken. Detta eftersom det inte är möjligt att uppnå en heltäckande och omfattande bild av Rysslands utrikespolitik kring invasionen, med tanke på dess förgreningar, påverkningar och kopplingar till många olika faktorer, särskilt med hänsyn till Rysslands relation till väst. Därför, p.g.a. de många olika val och begränsningar som har gjorts, är det viktigt att uppmärksamma detta för uppsatsens tillförlitlighet.

I och med flera faktorer har det gjorts en tidsbegränsning. Denna uppsats kommer i första hand undersöka Rysslands utrikespolitiska relation till Ukraina 1990–2022, eftersom det möjliggör en mer omfattande undersökning fokuserad på

en specifik tidsram. Denna tidsperiod innehåller flera viktiga händelser som har betydelse för Rysslands utrikespolitik. Exempelvis Sovjetunionens upplösning, NATO- och EU-utvidgning, samt eskalering av rysk-ukrainska konflikten p.g.a. Euromajdan 2014. Detta innebär att tiden före Sovjetunionens upplösning inte tas i beaktning, vilket innebär att Rysslands och Ukrainas diplomatiska relationer under sovjettiden blir ett bortfall. Därmed finns det vissa risker förknippade med detta, eftersom det är möjligt att något hänt under denna icke-studerade period som skulle kunna påverka studiens resultat.

6 Resultat & analys

Detta avsnitt är avsedd att presentera och analysera resultatet av det insamlade materialet baserat på uppsatsens teoretiska ramverk defensiv och offensiv realism. Som det kommer att noteras är resultat- och analysdelen indelad i olika underavsnitt för att spegla de viktigaste tidsperioderna relaterade till Rysslands utrikespolitiska relation till väst och Ukraina mellan 1990 och 2022.

6.1 Det postsovjetiska Ryssland, väst och NATO

Ryska ledares känslighet för NATO:s eventuella utvidgning österut framgick av ett telegram skrivet av den amerikanske diplomaten James Collins 1993: "if NATO adopts a policy which envisions expansion into Central and Eastern Europe... it would be universally interpreted in Moscow as directed against Russia" (Glucroft, 2022). Denna upplevda oro för utvidgning, och varför den skulle utgöra ett hot, förklaras av defensiva realister vara relaterad till fientliga avsikter, vilka orsakas av en offensiv försvarspolitik (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). Som tidigare har nämnts var NATO en öppen rival till Sovjetunionen, Rysslands föregångare under kalla kriget (Mearsheimer, 2014, s. 77). Det betyder att deras försvarspolitik var offensiv och utgjorde ett hot mot Ryssland. Således har ryska ledare klargjort att de inte tänker stå passivt bredvid medan NATO flyttar in i Ukraina (Mearsheimer, 2014, s. 77).

USA:s president George Bush ansåg att kompromissa med Moskva var att låta sovjeterna ta segern ur nederlagets käftar. I stället skulle NATO fortsätta att sprida både kärnvapen och konventionella vapen i området, inklusive Östtyskland, efter att sovjetstyrkor dragit sig tillbaka (Sarotte, 2014, s. 94). Defensiva realister skulle påstått att NATO:s militära förmåga, karakteriserad av konventionella och nukleära vapen, kan utgöra ett hot. Det påverkas dock av vilket syfte de tjänar och av hur det uppfattas av andra (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). I det här fallet finns det inget som tyder på att de gynnat försvaret på något sätt. Bushs attityd gentemot sovjeterna kan i stället tolkas som fientliga avsikter, signalerade genom en mer offensiv försvarspolitik (Levy & Thompson, 2010, s. 34).

År 1992 besegrades Bush i presidentvalet av Bill Clinton. Det inkommande Clinton-teamet var inte kunniga om vad Washington och Moskva hade diskuterat om NATO (Sarotte, 2014, s. 96). Som ett resultat började Clinton-administrationen driva på för en utvidgning av alliansen (Mearsheimer, 2014, s. 79). Clinton fortsatte samtidigt med Partnership for Peace i ett försök att skapa förtroende mellan NATO och andra europeiska stater. År 1994 blev Ryssland en deltagare i programmet (Glucroft, 2022). Detta utmanar den tidigare uppfattningen att NATO:s expansion

utgör ett hot mot Ryssland. I vilken mån är Rysslands inställning till NATO befogad om de praktiskt taget var samarbetspartners? Under sådana förhållanden blir det svårare att bedöma Ryssland som en defensiv stat i relation till framtida händelser, speciellt invasionen av Ukraina.

I samband med den första utvidgningen av NATO 1996 sade Boris Jeltsin, Rysslands första postsovjetiske president, ”We believe that the eastward expansion of NATO is a mistake and a serious one at that” (Glucroft, 2022). Detta har även 50 amerikanska utrikespolitiska experter skrivit under på. Bland dessa återfinns en före detta politisk tjänsteman vid den amerikanska ambassaden i Moskva, Bidens CIA-direktör William J. Burns, som varnat för NATO-expansionens provocerande inverkan på Ryssland (Suny, 2022). Denna kritik mot NATO är minst sagt befogad med tanke på den information som hittills presenterats om alliansens expansion, och varför den skulle utgöra ett hot mot Ryssland.

Under Kosovokriget 1999 genomförde NATO en flygbombningskampanj mot Serbien, Rysslands allierade på Balkan (Glucroft, 2022). Defensiva realister skulle sagt att detta är ett exempel på att signalera fientliga avsikter genom en mer offensiv försvarspolitik (Levy & Thompson, 2010, s. 34). Det är alltså inte konstigt att de ryska ledarna är oroliga för NATO:s utvidgning och varför den kan utgöra ett hot mot Ryssland. Inte långt därefter valdes Vladimir Putin till Rysslands president (Glucroft, 2022).

År 1997 undertecknade NATO och Ryssland ett fördrag kallat ”grundlagen” för att upprätta ömsesidiga relationer, samarbete och säkerhet. Efter att NATO-Rysslandrådet grundades 2002 fick Ryssland tillträde och permanent närvaro vid NATO:s högkvarter i Bryssel. Därtill uppger NATO att de hela tiden upprätthållit en ”öppen dörr”-policy om medlemskap (Glucroft, 2022). Detta stämmer inte bra med uppfattningen att ryska ledare är utestängda och hotade när NATO alltid hållit ”dörren öppen”, antagit lagar med Ryssland för att stärka de bilaterala relationerna och suttit i samma råd.

Vid toppmötet 2008 i Bukarest hävdade NATO att Ukraina och Georgien hade uttryckt intresse för att så småningom bli medlemmar i alliansen (Glucroft, 2022; Mearsheimer, 2014, s. 79). Tysklands f.d. förbundskansler Angela Merkel, den tidigare amerikanska försvarsministern Robert Gates och tjänstemannen Burns har varnat för att ett sådant steg skulle öka friktionen med Ryssland, liksom vara en direkt utmaning till det ryssarna ser som avgörande nationella intressen (Globalis, 2022; Suny, 2022; Traynor, 2008). Dessa varningar om ökade slitningar, men också varför det skulle utgöra ett hot, är kopplat till sådant som analysen tidigare tagit upp – fientliga avsikter och militär förmåga. Det är dock även kopplat till fysiskt avstånd (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). Om Nato skulle upprätta en bas i Ukraina skulle hotet mot Ryssland öka, vilket utmanar den europeiska säkerhetsordningen. Utifrån Walts teori, *The Balance of threat*, är defensiva realister av uppfattningen att stater utgör en motvikt mot det som hotar deras intressen (Levy & Thompson, 2010, s. 34). Därför varnade Putin att om Ukraina accepterades i NATO skulle det upphöra att existera (Mearsheimer, 2014, s. 79).

Två år efter Rysslands militära intervention i Georgien 2008, uppgav ett NATO-strategiskt dokument, baserat på ett antal säkerhetsavtal efter kalla kriget, att NATO inte utgör ett hot mot Ryssland, samt efterlyser ett verkligt, strategiskt

partnerskap mellan de två sidorna (Glucroft, 2022). Ryssland fortsätter dock kalla NATO ett hot mot sin säkerhet, trots att NATO krävde ett strategiskt partnerskap mellan de två sidorna efter att Ryssland militärt invaderat en annan stat på grund av rädsla för alliansens utvidgning. Detta underminerar bara trovärdigheten för de ryska ledarnas oro till NATO, samt väcker skepsis mot Rysslands egen ursäkt att invadera Ukraina.

År 2010 röstade det ukrainska parlamentet för president Viktor Janukovitjs förslag att tillåta utländsk militär personal att delta i multinationella militärövningar på ukrainskt territorium (Interfax-Ukraine, 2010). En defensiv realist skulle sagt att bjuda in militära enheter från utlandet att delta i övningarna var ett fientligt beslut taget av Ukrainas parlament. Därutöver skulle de ansett att det var provokativt då övningarna tog plats så nära Rysslands gränser. Detta bygger på deras uppfattning att fysiskt avstånd, militär förmåga och fientliga avsikter utgör ett hot mot stater (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35).

6.2 Euromajdan, Krimkrisen och Donbasskriget 2014

Efter Sovjetunionens kollaps har även EU marscherat österut. Till exempel har EU främjat välstånd i länder såsom Ukraina för att integrera dem i unionens ekonomi. EU har anklagats av ryska ledare för att utvidga sin intressesfär till att omfatta östra Europa, vilket i deras ögon ses som en bulvan för NATO-expansion (Mearsheimer, 2014, s. 79). Detta tolkas som att signalera fientliga avsikter, vilket utgör ett hot (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). Därför har Putin övertalat Ukraina att nobba EU för att sluta ett avtal med Ryssland (Globalis, 2022). Som defensiva realister påpekar är stater tvingade att utgöra en motvikt mot det som hotar deras intressen (Levy & Thompson, 2010, s. 34).

I februari 2014 gav sig EU-sympatisörer ut på gatorna i Ukrainas huvudstad för att protestera mot Janukovitjs avtal med Putin. Säkerhetsstyrkor slog våldsamt ner demonstranterna, dödade över hundra personer och skadade många fler. Således blev presidenten avsatt samtidigt som förhandlingar med EU återupptogs av den nya regeringen förespråkad av väst (Globalis, 2022; Mearsheimer, 2014, ss. 80-81). I december 2014 valde Ukraina också att sluta vara alliansfritt och arbeta för ett NATO-medlemskap (Sarotte, 2014, s. 90), planer som hade frysts när Janukovitj blev president (Globalis, 2022). En rysk utrikespolitisk tänkare, Alexander Lukin, anklagade efterträdande amerikanska presidenter för att "forgetting the promises made by Western leaders to Mikhail Gorbachev after the unification of Germany – most notably that they would not expand NATO eastward." (Sarotte, 2014, s. 90) Enligt Rysslands uppfattning låg västvärlden bakom protesterna som avsatte den demokratiskt valda presidenten i Ukraina till förmån för ett antiryskt och provästligt ledarskap, vilket senare skulle resultera i nya förhandlingar med EU och NATO. (Globalis, 2022). Defensiva realister betraktar detta som en tydlig indikation på mycket starka och fientliga avsikter, vilket utgör ett allvarligt hot mot landet i fråga (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35).

Enligt defensiva realister är stater tvingade att balansera mot säkerhetshot (Levy & Thompson, 2010, s. 34). Således svarade Ryssland med att inta Krim, halvön Putin fruktade skulle vara värd för en NATO-flottbas (Mearsheimer, 2014, ss. 77 & 81). Därutöver satte Putin massiv press på den nya regeringen i Ukraina, och arbetade för att destabilisera landet tills regimen övergav alla ansträngningar att ansluta sig till väst. Som en del av detta har ryska separatister i östra Ukraina tagit emot hjälp i form av rådgivare, vapen och diplomatiskt stöd (Mearsheimer, 2014, s. 82).

Under rysk bevakning förklarade en separatistregering på Krim att halvön skulle bli självständig från Ukraina, och arrangerade sedan en folkomröstning om att tillhöra Ryssland (Goldberg, 2014). Deltagarna röstade ja och Krim uppgick i Ryssland den 16 mars 2014 (Globalis, 2022). Till skillnad från det som tidigare sagts ger detta ett intryck av att Putin haft ambitioner att utöka sin makt i och med strategierna tillämpade av Ryssland. Enligt offensiva realister är förklaringen att stater antar aggressiva strategier för att uppnå hegemoni (Levy & Thompson, 2010, ss. 35-37).

6.3 Upptrappning av rysk-ukrainska konflikten

Försvarsministeriet i Ukraina uppgav 2014 att det skulle öka sina militära utgifter med 2,5 miljarder euro, samt värva 40 000 män och utbilda 10 500 yrkessoldater. År 2015 skulle Ukraina också importera vapen för 110 miljoner dollar, samt köpa vapen från lokala tillverkare för ytterligare 365 miljoner. USA, Kanada och Polen skickade icke-dödligt bistånd till Kiev, medan Litauen skickade militärt bistånd utan att vara specifika om dess dödliga karaktär (Made for minds, 2014). Efter att Volodymyr Zelensky valdes till Ukrainas president 2019 ökade det amerikanska anslaget till 390 miljoner dollar 2021. Detta möjliggjorde mottagandet av Javelin-missiler, patrullbåtar, mörkerseendeglasögon och säker kommunikationsutrustning (Radin, 2022). Därmed ökade Ukraina sin militär förmåga vilket utgjorde ett hot. Detta påverkas dock av det fysiska avståndet mellan stater och fientliga avsikter (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). Enligt Made for minds (2014) ska Ukraina ha uppgraderat sitt försvar för att kunna bekämpa pro-ryska rebeller allierade med grannlandet Ryssland. Följaktligen skulle defensiva realister ansett att Ukrainas upprustning utgör ett direkt hot mot Ryssland i och med dess försvarspolitik och geografiska position.

I samband med ett besök på Krim 2018 hade Putin uttryckt sin djupa beundran för den reaktionära tsaren Alexander III, som införde drakoniska restriktioner för pressen, försökte "russifiera" sitt multietniska imperium och mobiliserade mot inre och yttre hot. Putin uttryckte alltså en önskan om att återgå till en tidigare period genom att hysa nostalgi för "den gamla goda tiden" (Remnick, 2022, s. 11). Detta är sammanhängande med det offensiva realistiska antagandet att stater använder aggressiva strategier för att uppnå hegemoni (Levy & Thompson, 2010, ss. 35-37).

Många rysktalande ukrainare upplevde att Ukraina höll på att bli en mindre ryssvänlig plats sedan det ukrainska parlamentet återkallat rätten för regioner att

bevilja ryska status som officiellt språk. De fruktade ökad ukrainsk nationalism, vilket inte bara ses som ett problem av ryssarna, utan också bland andra etniska minoriteter i Ukraina (Globalis, 2022). Enligt en defensiv realist kan detta signalera fientliga avsikter och utgöra ett hot (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). Det skulle i så fall förklara varför Ryssland menar att Ukraina måste acceptera de pro-ryska separatisternas rätt till att tala det ryska språket och deras önskan om ökat självstyre (Globalis, 2022).

I november 2021 ökade de rysk-ukrainska spänningarna. Ryssland ansåg att Ukrainas upphandling av turkiska drönare (Löfgren, 2021), liksom landets önskan om att gå med i NATO, var ett hot mot sin säkerhet (Globalis, 2022). Detta har tidigare förklarats i analysen vara kopplat till fientliga avsikter, militär förmåga och geografiskt avstånd (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). Satellitbilder tagna av USA uppgavs visa rysk militär stationerad vid gränsen mot Ukraina, uppgifter som tillbakavisats av både Ryssland och Ukraina (Löfgren, 2021). Defensiva realister är som sagt av uppfattningen att stater tvingas utgöra en motvikt mot det som hotar deras säkerhet (Levy & Thompson, 2010, s. 34). Däremot leder militär upprustning till mindre säkerhet hos andra stater på grund av säkerhetsdilemmat (Levy & Thompson, 2010, ss. 36-37). Således svarade NATO att endast Ukraina kan välja sina egna militära allianser och inget Ryssland kan diktera, samtidigt som flera NATO-länder satte in trupper i östra Europa (Globalis, 2022).

I februari 2022 inledde Ryssland och Belarus en militärövning i tio dagar. Enligt NATO-uppgifter ska omkring 100 000 ryska soldater deltagit i övningen, vilket är den största ryska truppförflyttningen sedan slutet av kalla kriget. Från rysk sida motiverades förflyttningen med att NATO mobiliserat trupper i östra Europa. Övningen kunde ses som en kraftmätning med väst där Ryssland visade sin styrka (Nummenmaa, 2022). Som tidigare påpekats av defensiva realister tenderar stater att kapprusta till följd av säkerhetsdilemmat (Levy & Thompson, 2010, ss. 36-37). Ryssland fruktade också att det pågående inbördeskriget skulle leda till en ny mänsklig tragedi, dvs. ett folkmord på ryskspråkiga i Donbass (Globalis, 2022). Detta tvingar stater att utgöra en motvikt mot det som hotar deras intressen och säkerhet (Levy & Thompson, 2010, s. 34).

I Putins ögon hade väst lovat att NATO inte skulle utvidga "en tum österut", trots att löftet som gavs till dåvarande sovjetpresidenten Mikhail Gorbatsjov bara hänvisade till Östtyskland i samband med ett återförenat Tyskland (Kirby, 2022). Oavsett vad som utlovats och berättats för tidigare sovjetiska ledare har Ryssland konsekvent motsatt sig NATO:s expansion sedan 1990-talet. Hittills har analysen visat att NATO:s militärinfrastruktur, expansion och försvarspolitik utgör ett direkt hot mot Ryssland. Det har tidigare beskrivits av defensiva realister vara relaterat till fientliga avsikter, geografiskt avstånd och militär förmåga (Levy & Thompson, 2010, ss. 34-35). NATO ombads att ta tillbaka sina styrkor och militärinfrastruktur från de länder som gick med i alliansen efter 1997, men fortsätter att utvidga sina gränser och placera ut slagvapen i Europa. Den 24 februari 2022 vaknade den ukrainska befolkningen upp till en pågående rysk invasion. Putins uttalade mål, förutom att säkerställa Ukrainas neutrala status (Kirby, 2022), var att "avnazifiera" och "demilitarisera" Ukrainas regim som Ryssland anklagar för åtta år av mobbning och folkmord (Troianovski, 2022). Utifrån Walts *The balance of threat*-teori har

syftet varit att utgöra en motvikt mot det som hotar deras intressen och säkerhet (Levy & Thompson, 2010, s. 34).

6.4 Efterinvasionen av Ukraina

Enligt USA:s president Joe Biden var invasionen ”always about naked aggression” (Shear & Kanno-Youngs, 2022). Det anses av offensiva realister vara kopplat till antagandet om att stater antar aggressiva strategier för att uppnå hegemoni (Levy & Thompson, 2010, ss. 35-37). Rysslands invasion av Ukraina är ett resultat av ”Putin’s desire for empire by any means necessary” – inte NATO-expansion österut (Shear & Kanno-Youngs, 2022). NATO påstod att de aldrig haft för avsikt att skicka soldater till sin östra flank förrän Ryssland annekterade Krim illegalt 2014. Ryska ledares känsla av inringning är alltså inte en anledning att invadera Ukraina, särskilt med tanke på Rysslands enorma storlek som sträcker sig till Svarta havet (Kirby, 2022). Den stora majoriteten av den ryska befolkningen bor dock på landets europeiska sida.

En månad in i invasionen övergav Ryssland alla försök att inta huvudstaden Kiev och fokuserade på att fånga Ukrainas östra regioner Luhansk och Donetsk, skapa en landkorridor längs sydkusten och ta territorium längre västerut längs Svarta havets kust mot Odessa. En ledande rysk general sade att kontroll över södra Ukraina är en annan väg ut till Transnistrien, ett utbrytarområde i Moldavien där Ryssland har cirka 1 500 soldater. Ukraina har anklagat ockupationsstyrkorna i Cherson för att etablera en separatistisk enhet sedan de införde den ryska valutan, rubeln, den 1 maj (Kirby, 2022). Ryssland vill alltså förena territorier från bl.a. Ukraina och Moldavien med det egna baserat på etnicitet. Detta kan tolkas som en form av irredentism Ryssland strävar efter genom att bruka våld. Offensiva realister menar att det är kopplat till att stater antar aggressiva strategier för att maximera sin relativa maktposition (Levy & Thompson, 2010, ss. 35-37).

Det ryska kravet på att Ukraina inte skulle gå med i NATO hade Zelensky redan accepterat i slutet av mars. I det neutralitetserbjudande han föreslog skulle Ukraina bli en alliansfri och icke-kärnvapenstat, utan utländska militärbaser eller kontingenter på dess territorium. Kiev sade också att Ukraina skulle få gå med i Europeiska unionen, men inte i en militärpolitisk allians, och alla internationella övningar skulle kräva medgivande från garantstaterna. Slutligen skulle den framtida statusen för Rysslands annekterade Krim att förhandlas fram under de kommande 15 åren (Kirby, 2022).

Putin har dock inte tagit tillbaka sina styrkor från de områden som ockuperats sedan 24 februari, trots att Ukraina gått med på i princip alla ryska krav för fred, inklusive att inte gå med i NATO. I stället anklagas Ryssland av det internationella samfundet för att begå krigsförbrytelser. Detta efter att uppenbara ryska grymheter uppdragats i orterna Bucha och Mariupol. Enligt västerländska ledare visar det bara att Putins ursprungliga plan aldrig var att ”säkerställa Ukrainas neutrala status” (Kirby, 2022). Planen var snarare att omdefiniera status-quo i Europa för att uppnå

mer makt och inflytande. "Putin wants to build a Russian empire. He wants to fundamentally redefine the status quo within Europe in line with his own vision." sade Tysklands förbundskansler Olaf Scholz (2022). Detta överensstämmer med det offensiva realistiska antagandet att stater sannolikt kommer att anta aggressiva strategier för att uppnå sina mål, till exempel maktutvidgning (Levy & Thompson, 2010, ss. 35-37).

7 Sammanfattning

Syftet med detta avsnitt är att sammanfatta de viktigaste aspekterna av resultatet, analyserat utifrån ett defensiv och offensiv realistiskt perspektiv. Som analys- och resultatdelen har visat så finns det händelser som kan förklaras både av defensiva och offensiva realister.

I ljuset av defensiv realism

Utifrån defensiv realism skulle Rysslands invasion av Ukraina förklaras som ett ryskt försök att balansera mot bl.a. NATO:s utvidgning. Sedan Sovjetunionens fall har ryska ledare varnat för konsekvenserna av att Ukraina går med i NATO. Detta eftersom NATO var dödsfiende med Moskva under kalla kriget, vilket innebär att deras försvarspolitik var offensiv och utgjorde ett hot mot Ryssland. Efter att NATO placerade ut konventionella vapen och kärnvapen i Östtyskland ökade det hotet mot Ryssland, eftersom att Bushs attityd gentemot sovjeterna var en tydlig signal om fientliga avsikter. Under sådana förhållanden är det inte konstigt att ryska ledare, men också amerikanska utrikespolitiska experter, har kritiserat den första vågen av utvidgningen 1996. NATO:s luftanfallskampanj mot Serbien 1999 visar också att deras utvidgning är ett hot mot Ryssland, då det var en tydlig demonstration av deras avsikter att använda militärt våld. År 2008 varnade bl.a. Merkel för att ett ukrainskt medlemskap i NATO skulle hänsynslöst ignorera det ryssarna ser som avgörande nationella intressen, vilket beror på militär förmåga, fientliga avsikter, och geografiskt avstånd. Enligt Putin skulle Ukraina upphöra att existera ifall det blev medlem i NATO. Detta för att utgöra en motvikt mot NATO:s utvidgning. Därutöver hade Ryssland uppfattat Ukrainas beslut att bjuda in utländska styrkor som ett direkt hot mot deras säkerhet, eftersom det signalerade fientliga avsikter, inte minst då övningarna tog plats så nära deras egna gränser.

Rysslands invasion av Ukraina kan även ses som ett försök att balansera mot EU:s expansion. Efter Sovjetunionens kollaps har ryska ledare anklagat EU för att inkräkta på Rysslands intressesfär i Östeuropa. För att utgöra en motvikt mot deras utvidgning österut har Putin övertalat Ukraina att skriva på ett avtal med Ryssland i stället för med EU. I februari 2014 avsattes Ukrainas president, Viktor Janukovitj, och ersattes med ett antiryskt ledarskap för att inleda nya förhandlingar med EU och NATO. Detta visade på fientliga avsikter och utgjorde ett hot mot Ryssland, som svarade med att inta Krim, en halvö Putin fruktade skulle vara värd för en NATO-flottbas.

Sedan 2014 har ukrainska styrkor varit delaktiga i en militär kampanj för att återta kontrollen över Donbass-regionen, som är under rysk kontroll. Under dessa förhållanden anser Ryssland att Ukrainas ökade militära förmåga har utgjort ett hot

mot deras säkerhet. En annan anledning till att Ryssland kände sig hotad av Ukraina var den nationalism som folket där uttryckte. Således har Ryssland krävt att Ukraina accepterar de pro-ryska separatisternas rätt till att tala det ryska språket och deras önskan om ökad autonomi. Ukrainas upphandling av turkiska drönare och landets önskan om att bli medlem i NATO utgjorde också ett hot mot Rysslands säkerhet på grund av fientliga avsikter och militär förmåga, liksom det närliggande avståndet mellan länderna. Ryssland har försökt att balansera mot det växande säkerhetshotet genom att flytta styrkor till gränsen mot Ukraina. Detta ledde i sin tur till att NATO förstärkte sin militära beredskap till följd av säkerhetsdilemmat. För att upprätthålla balansen med väst var Ryssland tvungen att genomföra en 10-dagars militärövning bestående av 100 000 soldater. Den ryska truppförflyttningen var också motiverad av att Ryssland fruktade ett folkmord på ryskspråkiga i Donbass. Till slut hade Ryssland inget annat val och var tvungen att invadera Ukraina för att balansera mot dessa säkerhetsshot, då NATO- och EU-uppbyggnad såväl som ökad nationalism i grannlandet utgjorde ett hot mot deras säkerhet.

I ljuset av offensiv realism

Ur ett offensiv realistiskt perspektiv skulle Rysslands invasion av Ukraina förklaras som ett ryskt försök att utöka sin makt. Flera omständigheter talar emot att Ryssland har invaderat Ukraina som en följd av NATO:s utvidgning. Rysslands uppfattning av att vara hotad av NATO kan ifrågasättas då båda har varit samarbetspartners i Partnership for Peace, ett program för att främja förtroende mellan alliansen och andra europeiska stater. NATO har dessutom alltid hållit ”dörren öppen”, antagit lagar med Ryssland för att stärka deras ömsesidiga relationer och suttit i samma råd, vilket rimmar illa med ryska ledares uppfattning att vara utesluten och hotad av NATO. Rysslands trovärdighet av att vara hotad minskas också av att NATO krävt ett strategiskt partnerskap mellan de två sidorna, detta trots att ryska styrkor invaderat ett grannland på grund av rädsla för NATO-expansion.

Den ryska annekteringen av Krim 2014 visade tydligt att Ryssland strävar efter att utvidga sin makt och i själva verket är en offensiv aktör. Detta eftersom tillvägagångssättet genom vilket Ryssland annekterade halvön var aggressivt. När Putin senare besökte Krimhalvön och uttryckte sin djupa beundran för Alexander III stod det klart att han hade reaktionära mål, vilket anses vara en aggressiv strategi för att uppnå makt.

Som ett resultat av Rysslands annektering av Krim har NATO utökat sin trupp närvaro längs sin östra flank. Invasionen av Ukraina kan alltså inte ha varit resultatet av NATO:s expansion österut, än mindre Rysslands känsla av inringning på grund av landets enorma storlek. Tvärtom var invasionen ett resultat av rysk aggression, motiverad av Putins långvariga strävan att återuppliva Sovjetunionen med alla till buds stående medel. Under sådana förhållanden har Ryssland haft för avsikt att förena territorier från bland annat Ukraina och Moldavien där ryssar utgör majoritet, vilket är en aggressiv strategi för att uppnå makt. Trots att Ukraina har gått med på nästan alla Rysslands krav på fred, inklusive att inte gå med i NATO, har Ryssland inte dragit tillbaka sina styrkor från ett enda område ockuperat efter

invasionen. I stället anklagas Ryssland av det internationella samfundet för att begå krigsbrott efter att uppenbara ryska grymheter upptäckts i Ukraina. Det visar bara att Putins ursprungliga plan aldrig var att ”säkerställa Ukrainas neutrala status”, utan snarare att omdefiniera status-quo i Europa i syfte att uppnå mer makt och inflytande

8 Slutsats

I analysen undersöktes orsakerna till ryska invasionen av Ukraina. Initialt verkar det som att Ryssland invaderade Ukraina för att balansera mot NATO- och EU-utvidgning, samt mot ökad nationalism i grannlandet, trots att vissa omständigheter tyder på att NATO inte utgjorde ett verkligt hot mot Ryssland. Sedan invasionen av Ukraina ser det dock ut som att Ryssland har ändrat målsättning och nu är ute efter makt och territoriella vinster. Men eftersom invasionen fortfarande pågår är det för tidigt att säga om Ryssland är en offensiv eller defensiv stat, eller om Mearsheimer haft rätt eller fel. När allt kommer omkring är det viktiga hur Ryssland kommer att agera ifall Ukraina går med på att vara neutralt. Ifall Ryssland inte avslutar striderna tyder det på att invasionen är motiverad av maktutvidgning; ifall Ryssland i stället drar tillbaka sina styrkor visar det att invasionen faktiskt grundar sig i landets oro för NATO-utvidgning. I och med dessa förhållanden bör alla slutsatser avseende orsakerna till Rysslands invasion av Ukraina beaktas med försiktighet, för att inte riskera att övertolka teorin utöver det material som studien presenterade.

Med detta sagt indikerar resultatet av analysen en eventualitet att Ryssland kan ha invaderat Ukraina för att balansera mot NATO- och EU-utvidgning, samt mot nationalism i Ukraina. Det antyder också, till viss grad, att Ukraina kan ha invaderats av Ryssland på grund av maktambitioner. Mot bakgrund av detta kan resultatet stödja den uppställda hypotesen att Ryssland invaderade Ukraina då Ukraina utgjorde ett hot mot Rysslands säkerhet/intressen, men också att Ryssland invaderade Ukraina på grund av rysk maktutvidgning för att uppnå säkerhet. För att undvika upprepningar skulle dessa slutsatser eventuellt också kunna vara ett svar på uppsatsens frågeställning ”Varför invaderades Ukraina av Ryssland?”.

Som tidigare nämnts har denna studie inte haft en ambition att generalisera sina resultat till andra liknande fall. Å andra sidan förväntades det neorealistiska perspektivet kunna ge en trovärdig förklaring till invasionen av Ukraina då det framstod som ett gynnsamt fall för teorin. Under dessa förutsättningar kan resultatet också möjligtvis gälla andra fall, åtminstone andra mindre gynnsamma fall. Detta betecknar att resultatet kan peka på ett faktiskt samband, eller att faktorer såsom maktutvidgning och/eller balansering av hot i själva verket leder till mellanstatliga krig.

Uppföljande studier som försöker att generalisera sina resultat, bortom fall som är gynnsamma, till en större population skulle rekommenderas att inkludera ett urval av fler fall. Det beror på att storleken är den avgörande orsaken till att resultat inte kan generaliseras i större utsträckning. I allmänhet tenderar studier med fler analysenheter att ge mer generella resultat än studier med färre analysenheter.

En uppföljande studie gynnas också av att titta på alternativa förklaringar till invasionen av Ukraina utifrån teorier på individnivå, eftersom den föregick av ett utrikespolitiskt beslut som enklast kan förklaras med hjälp av teorier i utrikes- och

säkerhetspolitisk analys. Till en början var detta något som uppsatsen syftade till att göra, men inte kunde, eftersom information om personer med beslutsfattande uppgifter är begränsad. I detta fall skulle en sådan studie behöva använda sig av primära källor i form av artefakter, brev, memoarer, ljudupptagningar, tal, diariéer etc., vilket i sin tur kommer att ge studien mer trovärdighet (i fråga om centralitet). Ett förslag är att titta på äldre empiri om rysk-ukrainska relationer under sovjettiden för att se om sådana källor finns tillgängliga. (En annan anledning att undersöka tiden före Sovjetunionen är att något kan ha hänt under denna icke-studerade period som haft stor inverkan på studiens resultat.) Eventuellt kan en uppföljningsstudie först vänta på att primärkällor om aktörer inblandade i invasionen tillgängliggörs och på så vis bidra med nya insikter och kunskaper om varför Ryssland beslutade sig för att invadera Ukraina.

9 Referenser

- Badersten, B., & Gustavsson, J. (2015). *Vad är statsvetenskap? - Om undran inför politiken* (2:a uppl.). Studentlitteratur AB.
- Bennett, A. (2015). Case Study: Methods and Analysis. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 2:a, ss. 208-213.
- Boréus, K., & Khol, S. (2018). Innehållsanalys. i G. & Bergström (Red.), *Texts mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys* (4:e uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Bowman, J. (den 1 april 2022). Stumbling through the fog. *New Criterion*, 40(8), ss. 73-76. Hämtat från <https://search-ebshost.com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=edsclr&AN=edsclr.A700960089&site=eds-live&scope=site>.
- Connelly, J., Sheehan, J. J., Kosicki, P. H., & Bacevich, A. (april 2022). The War in Ukraine. *Commonweal*, 149(4), ss. 8-29. Hämtat från <https://search-ebshost.com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=lfh&AN=156034646&site=eds-live&scope=site>
- Dunne, T., & Schmidt, B. C. (2017). Realism. i J. Baylis, S. Smith, & P. Owens (Red.), *The globalization of world politics: An Introduction to International Relations* (7:e uppl., ss. 101-115). Oxford, Storbritannien: Oxford University Press.
- Dyson, S. B., & Preston, T. (2006). "Individual Characteristics of Political Leaders". *Political Psychology*, 27(2), ss. 265-288.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (5:e uppl.). Wolters Kluwer.
- Fjelde, H. (2017). "Orsaker till krig och väpnade konflikter". i K. Aggestam, & K. Höglund (Red.), *Om krig och fred* (2:a uppl., ss. 87-102). Lund: Studentlitteratur.
- Globalis. (den 29 mars 2022). *Ukraina*. Hämtat från Globalis: <https://www.globalis.se/Konflikter/Europa/ukraina> den 7 april 2022
- Glucroft, W. N. (den 23 02 2022). *NATO: Why Russia has a problem with its eastward expansion*. Hämtat från Made for minds: <https://www.dw.com/en/nato-why-russia-has-a-problem-with-its-eastward-expansion/a-60891681> den 19 maj 2022
- Goldberg, L. (den 17 mars 2014). *Krim har utropat sig självständigt*. Hämtat från Aftonbladet: <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/e1Op21/krim-har-utropat-sig-sjalvstandigt> den 8 april 2022
- Hough, P. (2004). *Understanding global security*. London: Routledge.
- Hudson, V. M. (2014). *Foreign policy analysis: Classic and Contemporary Theory*. Rowman & Littlefield.
- Interfax-Ukraine. (den 18 maj 2010). "Parliament approves admission of military units of foreign states to Ukraine for exercises". Hämtat från Kyivpost: <https://web.archive.org/web/20160209205601/http://www.kyivpost.com/article>

- /content/ukraine-politics/parliament-approves-admission-of-military-units-of-67094.html den 19 maj 2022
- Kirby, P. (den 9 maj 2022). *Why has Russia invaded Ukraine and what does Putin want?* Hämtat från BBC: <https://www.bbc.com/news/world-europe-56720589> den 19 maj 2022
- Lakomy, M. (2016). The game of Ukraine: Conflict in Donbass as an outcome of the multilayered rivalry. *Politeja*, 45, ss. 279-316. doi:10.12797/Politeja.13.2016.45.13
- Levy, J. S., & Thompson, W. R. (2010). *Causes of War* (1:a uppl.). Oxford: Wiley-Blackwell Publishing.
- Lijphart, A. (september 1971). Comparative Politics and the Comparative Method. *The American Political Science Review*, 65(3), ss. 682-693.
- Löfgren, M. P. (den 2 november 2021). *Satellitbilder sägs visa rysk upprustning vid gränsen till Belarus*. Hämtat från Sveriges Radio: <https://sverigesradio.se/artikel/satellitbilder-sags-visa-rysk-upprustning-vid-gransen-till-belarus> den 9 maj 2022
- MacDonald, D. B. (2012). "Historical Analogies and Leadership in Bush Administration Foreign Policy". *The Bush Leadership, The Power of Ideas and the War on Terror*, ss. 37-51.
- Made for minds. (den 12 12 2014). *"Ukraine plans to double military budget against fighting in east"*. Hämtat från Made for minds: <https://web.archive.org/web/20160209210320/http://www.dw.com/en/ukraine-plans-to-double-military-budget-against-fighting-in-east/a-18125986> den 19 maj 2022
- Mearsheimer, J. J. (2014). Why the ukraine crisis is the west's fault: the liberal delusions that provoked putin. *Foreign Affairs*, 93(5), ss. 77-89. Hämtat från <https://search-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=edshol&AN=edshol.hein.journals.fora93.111&site=eds-live&scope=site> den 21 mars 2022
- Nummenmaa, M. (den 10 februari 2022). *"Ryssland och Belarus inleder massivt "krigsspel" i Belarus – skrämseltaktik mot väst, kan fungera som rökråd för en riktig attack mot Ukraina"*. Hämtat från Yle: <https://svenska.yle.fi/a/7-10012719> den 19 maj 2022
- Parakilas, J. (april 2022). Ukraine: Painting the Black Swan? *Diplomat*, 89, ss. C221-C224. Hämtat från <https://search-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=poh&AN=156013366&site=eds-live&scope=site>.
- Pertile, M., & Faccio, S. (april 2022). Access to water in Donbass and Crimea: Attacks against water infrastructures and the blockade of the North Crimea Canal. *Review of European Comparative & International Environmental Law*, 29(1), ss. 56-66. doi:10.1111/reel.12316
- Publishers Weekly. (den 28 februari 2022). Publishing Reacts to Invasion of Ukraine. *Publishers Weekly*, 269(9), ss. 6-7. Hämtat från <https://search-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=edb&AN=155444910&site=eds-live&scope=site>
- Radin, A. (den 29 mas 2022). *"The Ukrainian Military Has Defied Expectations. Here Is How U.S. Security Aid Contributed"*. Hämtat från Rand:

- <https://www.rand.org/blog/2022/03/the-ukrainian-military-has-defied-expectations-here.html> den 19 maj 2022
- Remnick, D. J. (den 31 januari 2022). Putin's War Game. *The New Yorker*, 97(47), ss. 11-12. Hämtat från <https://search-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=edsclr&AN=edsclr.A691804483&site=eds-live&scope=site>
- Reuters Staff. (den 4 april 2008). "Russia criticizes NATO pledge to Ukraine, Georgia". Hämtat från Reuters: <https://www.reuters.com/article/us-nato-georgia-ukraine-russia-idUSL0315483920080404> den 19 maj 2022
- Sarotte, M. E. (oktober 2014). A Broken Promise? What the West Really Told Moscow About. *Foreign Affairs*, 93(5), ss. 90-97. Hämtat från <https://heinonline-org.ludwig.lub.lu.se/HOL/Page?handle=hein.journals/fora93&div=112> den 19 april 2022
- Scholz, O. (den 27 februari 2022). *Policy statement by Olaf Scholz, Chancellor of the Federal Republic of Germany and Member of the German Bundestag, 27 February 2022 in Berlin*. Hämtat från Bundes regering: <https://www.bundesregierung.de/breg-en/news/policy-statement-by-olaf-scholz-chancellor-of-the-federal-republic-of-germany-and-member-of-the-german-bundestag-27-february-2022-in-berlin-2008378> den 25 juni 2022
- Shear, M. D., & Kanno-Youngs, Z. (den 24 februari 2022). 'Putin Chose This War': Biden Denounces Russia's Actions in Ukraine. Hämtat från The New York Times: <https://www.nytimes.com/2022/02/24/us/politics/biden-putin-sanctions-ukraine.html> den 19 maj 2022
- Suny, R. (den 28 februari 2022). "Ukraine war follows decades of warnings that NATO expansion into Eastern Europe could provoke Russia". Hämtat från The conversation: <https://theconversation.com/ukraine-war-follows-decades-of-warnings-that-nato-expansion-into-eastern-europe-could-provoke-russia-177999> den 19 maj 2022
- Teorell, J. (2016). "Den demokratiska freden". i J. Björkman, & A. Jarrick (Red.), *Krig/Fred. Riksbankens Jubileumsfonds årsbok* (ss. 209-216). Stockholm: Makadam Förlag.
- Theresa, N. (april 2022). The Russian Invasion of Ukraine Through a Burmese Lens. *Diplomat*, 89, ss. C148-C152. Hämtat från <https://search-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=poh&AN=156013351&site=eds-live&scope=site>
- Tipaldou, S., & Casula, P. (september 2018). Populist justifications for war? The Russian intervention in eastern Ukraine. *Revista CIDOB d'Afers Internacionals*, 119, ss. 135-159. doi:doi.org/10.24241/rcai.2018.119.2.135
- Traynor, I. (den 2 december 2008). *Nato allies divided over Ukraine and Georgia*. Hämtat från The Guardian: <https://www.theguardian.com/world/2008/dec/02/ukraine-georgia> den 19 maj 2022
- Troianovski, A. (den 23 februari 2022). *Putin announces a 'military operation' in Ukraine as the U.N. Security Council pleads with him to pull back*. Hämtat från The New York Times: <https://www.nytimes.com/2022/02/23/world/europe/putin-announces-a-military-operation-in-ukraine-as-the-un-security-council-pleads-with-him-to-pull-back.html> den 7 april 2022